

Ελληνική Δημοκρατία
Τεχνολογικό Εκπαιδευτικό
Ίδρυμα Ηπείρου

Κλινική Άσκηση στη Λογοπαθολογία 1

Ενότητα 3: Τι είναι η Αξιολόγηση
Ταφιάδης Διονύσιος

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ & ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ, ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ & ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ

Τμήμα Λογοθεραπείας

Κλινική Άσκηση στη Λογοπαθολογία 1

Ενότητα 3: Τι είναι η Αξιολόγηση.

Ταφιάδης Διονύσιος

Επιστημονικός Συνεργάτης

Ιωάννινα, 2015

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ & ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ, ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ & ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Άδειες Χρήσης

- Το παρόν εκπαιδευτικό υλικό υπόκειται σε άδειες χρήσης Creative Commons.
- Για εκπαιδευτικό υλικό, όπως εικόνες, που υπόκειται σε άλλου τύπου άδειας χρήσης, η άδεια χρήσης αναφέρεται ρητώς.

Χρηματοδότηση

- Το έργο υλοποιείται στο πλαίσιο του Επιχειρησιακού Προγράμματος «**Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση**» και συγχρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση (Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο) και από εθνικούς πόρους.
- Το έργο «**Ανοικτά Ακαδημαϊκά Μαθήματα στο ΤΕΙ Ηπείρου**» έχει χρηματοδοτήσει μόνο τη αναδιαμόρφωση του εκπαιδευτικού υλικού.
- Το παρόν εκπαιδευτικό υλικό έχει αναπτυχθεί στα πλαίσια του εκπαιδευτικού έργου του διδάσκοντα.

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ & ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ, ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ & ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Σκοποί ενότητας

- Ανάλυση της έννοιας της αξιολόγησης και αναφορά σε ορισμένες κλίμακες ενδεικτικά.

Περιεχόμενα ενότητας

- Τι Είναι η Αξιολόγηση
- Κλινικές Συνεντεύξεις
- Σκοπός της Αξιολόγησης
- Τεστ Ανίχνευσης/ Screening Test
- Ψυχομετρικές Δοκιμασίες
- Ενδεικτικές Κλίμακες

Τι Είναι η Αξιολόγηση

Τι Είναι η Αξιολόγηση (1 από 7)

- Η αξιολόγηση είναι η διαδικασία εκείνη που εξετάζει και καθορίζει τα χαρακτηριστικά, τις ικανότητες του ατόμου και τις παρούσες ανάγκες του.
- Μας επιτρέπει να καθορίζουμε εάν υπάρχει κάποια διαταραχή και, εάν ναι, τη φύση και το μέγεθος αυτής της διαταραχής και τις επιπτώσεις της στη ζωή του ατόμου και μας βοηθά να συγκεντρώσουμε αρκετές πληροφορίες για να θέσουμε τους κατάλληλους θεραπευτικούς στόχους. (Καμπανάρου, 2007)

Τι Είναι η Αξιολόγηση (2 από 7)

Παραπομπή

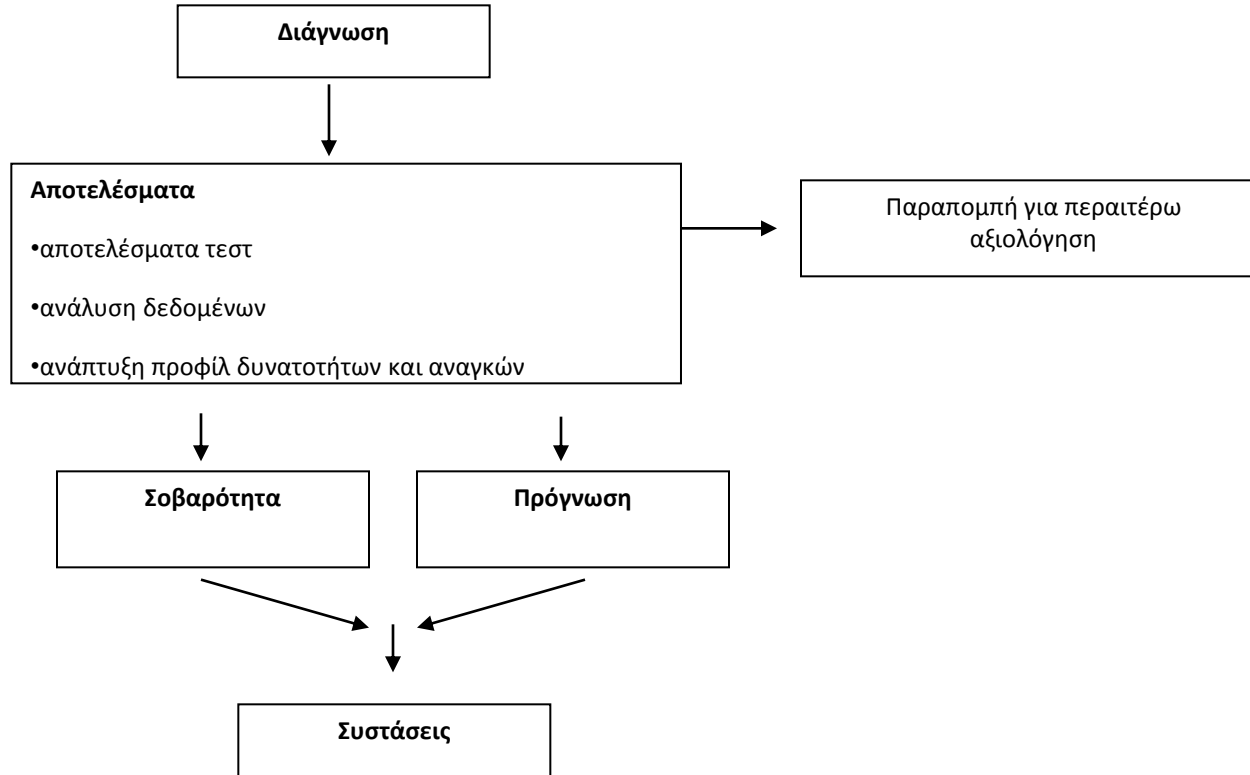
Συγκέντρωση Δεδομένων

- σχετικά αρχεία
- ιστορικό
- συνέντευξη με εξεταζόμενο/οικογένεια

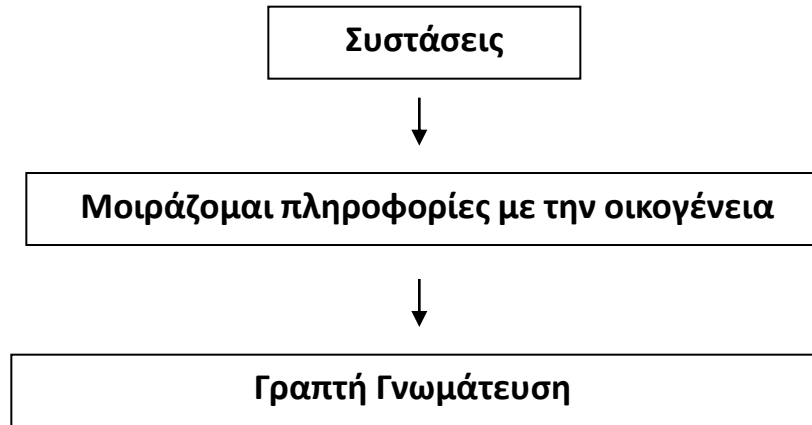
Η Διάγνωση

- παρατήρηση εξεταζόμενου
- χορήγηση τεστ
- άτυπες (μη επίσημες μετρήσεις)
- περιοχές σχετικές με την αξιολόγηση και συσχετιζόμενες περιοχές

Τι Είναι η Αξιολόγηση (3 από 7)

Τι Είναι η Αξιολόγηση (4 από 7)

Τι Είναι η Αξιολόγηση (5 από 7)

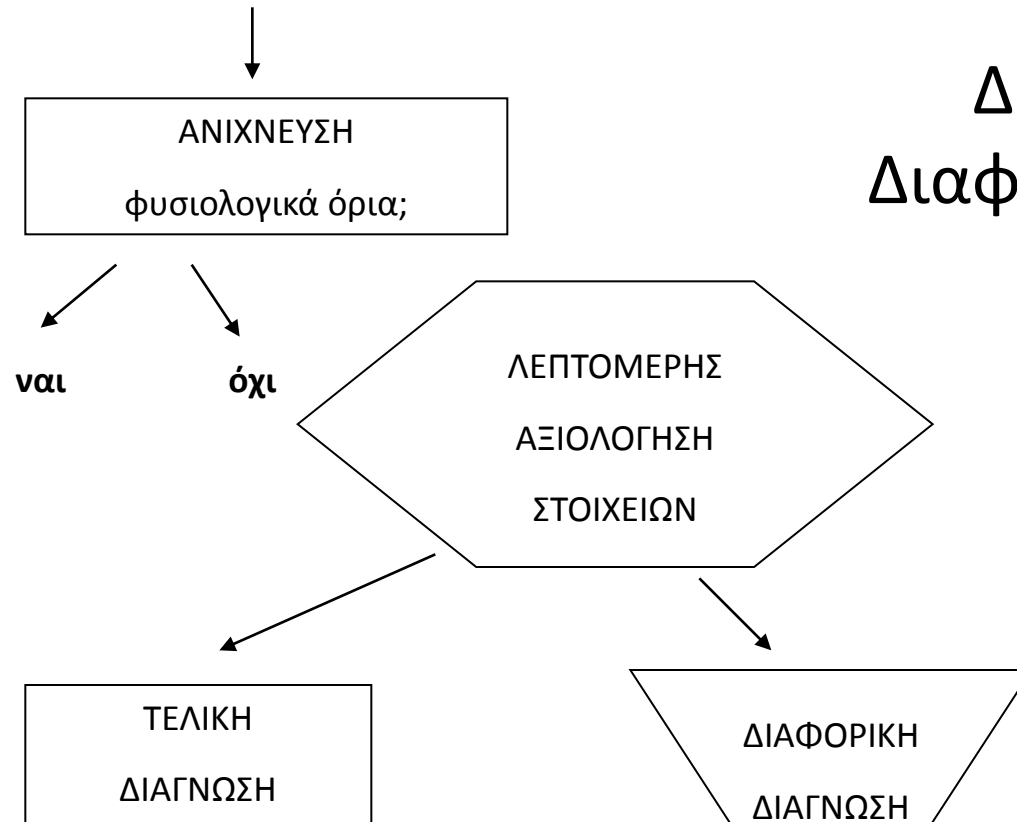
Ανίχνευση/ Εκτίμηση:

- Είναι η συλλογή δεδομένων για να αποφασίσουμε εάν υπάρχει μεγάλη πιθανότητα να έχει ένα άτομο κάποιο πρόβλημα το οποίο απαιτεί εις βάθος αξιολόγηση. Είναι μια διαδικασία η οποία μπορεί να εμπεριέχει τον έλεγχο της ακοής, της ροής, της άρθρωσης, του λόγου καθώς και της φωνής. Στόχος του είναι να μας πληροφορήσει για το αν χρειάζεται να γίνει επίσημη αξιολόγηση ή όχι. Πρόκειται για μια γρήγορη μέθοδο εκτίμησης.

Τι Είναι η Αξιολόγηση (6 από 7)

- Διάγνωση ή Διαφοροδιάγνωση: Σε πολλές περιπτώσεις, είναι σημαντικό να κατονομάζουμε το πρόβλημα ή να διαχωρίζουμε τη διαταραχή από κάποια άλλη διαταραχή με παρόμοια συμπτώματα.
- Στο σχεδιάγραμμα παρουσιάζονται τα βήματα που μας οδηγούν στην ανάγκη για διαφοροδιάγνωση. (Καμπανάρου, 2007)

Τι Είναι η Αξιολόγηση (7 από 7)

Διάγνωση ή
Διαφοροδιάγνωση

Κλινικές Συνεντεύξεις

Κλινικές Συνεντεύξεις (1 από 5)

- Για να διεξαχθεί μια χρήσιμη συνέντευξη με ένα παιδί οποιαδήποτε ηλικίας, οι κλινικοί πρέπει να είναι εξοικειωμένοι με τη φυσιολογική ανάπτυξη προκειμένου να αξιολογήσουν ορθά την ανταπόκριση του παιδιού. (Kaplan & Sadock, 2010)

Κλινικές Συνεντεύξεις (2 από 5)

Νήπια και Μικρά Παιδιά

- Η εκτίμηση των νηπίων ξεκινά συνήθως παρουσία των γονέων, καθώς τα πολύ μικρά παιδιά μπορεί να φοβηθούν από τις συνθήκες της συνέντευξης. Η παρουσία των γονέων στη συνέντευξη δίνει επιπλέον στον κλινικό την ευκαιρία να παρατηρήσει τη διαντίδραση γονέα- παιδιού.

Κλινικές Συνεντεύξεις (3 από 5)

Νήπια και Μικρά Παιδιά

- Τα νήπια μπορεί να παραπεμφθούν με ποικίλες αιτίες και ο κλινικός θα πρέπει να εκτιμήσει ποικίλες περιοχές λειτουργικότητας, περιλαμβανομένης της κινητικής ανάπτυξης, του επιπέδου δραστηριότητας, της λεκτικής επικοινωνίας, της ικανότητας να εμπλακεί σε παιχνίδι, των δεξιοτήτων επίλυσης προβλημάτων, της προσαρμογής σε καθημερινές πράξεις ρουτίνας, των σχέσεων και της κοινωνικής αμυντικότητας. (Kaplan & Sadock, 2010)

Κλινικές Συνεντεύξεις (4 από 5)

Συνέντευξη προς Παιδιά Σχολικής Ηλικίας (6-12 ετών)

- Μερικά παιδιά της σχολικής ηλικίας έχουν άνεση να κουβεντιάζουν με έναν ενήλικα, αλλά εμποδίζονται από φόβο, άγχος, πτωχές λεκτικές δεξιότητες ή εναντιωματική συμπεριφορά. Τα παιδιά αυτής της ηλικίας αντέχουν συνήθως μια 45λεπτη συνεδρία.

Κλινικές Συνεντεύξεις (5 από 5)

Συνέντευξη προς Παιδιά Σχολικής Ηλικίας (6-12 ετών)

- Το δωμάτιο πρέπει να είναι αρκετά ευρύχωρο, ώστε να κινείται άνετα το παιδί, αλλά όχι υπερβολικά μεγάλο για να μην χάνεται η σχετική εγγύτητα του παιδιού με τον εξεταστή. Μέρος της συνέντευξης μπορεί να διατεθεί για μη δομημένο παιχνίδι, ενώ μπορούν να είναι διαθέσιμα ποικίλα παιχνίδια προκειμένου να τραβήξουν το ενδιαφέρον του παιδιού και να εκμαιεύσουν θέματα για συζήτηση και συναισθήματα. (Kaplan & Sadock's 2010)

Σκοπός της Αξιολόγησης

Σκοπός της Αξιολόγησης

- Σκοπός της αξιολόγησης στην επιστήμη της λογοθεραπείας είναι να καθορίσει τις επικοινωνιακές ικανότητες και αδυναμίες ενός ατόμου. Υπάρχουν αρκετές μέθοδοι που μπορούν να χρησιμοποιηθούν προκειμένου να συλλέξουμε όλα τα δεδομένα που θα μας βοηθήσουν στη διάγνωση/ διαφοροδιάγνωση. (Καμπανάρου, 2007)

Τεστ Ανίχνευσης/Screening Test

Τεστ Ανίχνευσης/ Screening Test

- Η Ανίχνευση είναι η διαδικασία με την οποία αναγνωρίζονται υποψήφιοι για επίσημη αξιολόγηση που οδηγεί πολλές φορές στη διάγνωση. Όποια διαδικασία μπορεί να ξεχωρίσει τους εξεταζόμενους που απαιτούν περαιτέρω αξιολόγηση από αυτούς που δεν χρήζουν αξιολόγησης, εκπληρώνει το στόχο της ανίχνευσης. (Καμπανάρου, 2007)

Ψυχομετρικές Δοκιμασίες

Ψυχομετρικές Δοκιμασίες (1 από 3)

- Τα τεστ ή ψυχομετρικές δοκιμασίες είναι σταθμισμένες τεχνικές μέτρησης της ποικιλίας της συμπεριφοράς ή/ και των ικανοτήτων. Η χορήγηση ενός τεστ είναι «η σταθερή διαδικασία κατά την οποία ο εξεταστής θέτει στον εξεταζόμενο μια ορισμένη σειρά ερωτήσεων και αξιολογεί τις γραπτές ή προφορικές απαντήσεις του σύμφωνα με ένα δεδομένο πρότυπο». Οι μονάδες των ψυχομετρικών τεστ (θέματα ή items) μπορεί να είναι:
 - ερωτήσεις προς απάντηση
 - προβλήματα προς επίλυση
 - έργα προς εκτέλεση π.χ. αναπαραγωγή μιας ζωγραφιάς

Ψυχομετρικές Δοκιμασίες (2 από 3)

- Η στάθμιση ενός τεστ στη λογοθεραπεία χρειάζεται να χορηγηθεί σε ένα μεγάλο αριθμό (π.χ. 10 και άνω) διαφόρων ατόμων (δείγμα στάθμισης), που είναι ένα μικρό μέρος του κανονικού/ φυσιολογικού πληθυσμού οι οποίοι επιλέγονται να αντιπροσωπεύσουν τον πληθυσμό στόχο στον οποίο απευθύνεται το τεστ. Κατά την επιλογή του δείγματος στάθμισης λαμβάνουσα υπόψη διάφορα χαρακτηριστικά όπως: ηλικία, φύλο, κοινωνικό-οικονομικό επίπεδο, γεωγραφική τοποθεσία, εθνικότητα κ.α.

Ψυχομετρικές Δοκιμασίες (3 από 3)

- Η Λογοθεραπεία είναι μία νέα επιστήμη, η οποία έχει αναπτυχθεί στη χώρα μας τα τελευταία χρόνια. Όμως πρωτύτερα ήταν ήδη διαδεδομένη στις ξένες χώρες όπου διάφοροι επιστήμονες συνυφασμένοι με το λόγο προσπαθούσαν να σταθμίσουν διάφορα τεστ αξιολόγησης για την καλύτερη και ορθότερη αντιμετώπιση των δυσκολιών – διαταραχών. (Toki & Pange, 2012)

Ενδεικτικές Κλίμακες

Ενδεικτικές Κλίμακες (1 από 12)

Πρώιμοι δείκτες πιθανών μαθησιακών δυσκολιών

- Το Α΄ ΤΕΣΤ μπορεί να χρησιμοποιηθεί και για την πρώτη ανίχνευση πιθανών μαθησιακών δυσκολιών σε παιδιά που εμφανίζουν ήπια αναπτυξιακά προβλήματα ή δυσκολίες προσαρμογής κατά τη διάρκεια της φοίτησής τους στο νηπιαγωγείο.

Ενδεικτικές Κλίμακες (2 από 12)

Πρώιμοι δείκτες πιθανών μαθησιακών δυσκολιών

- Βέβαια, υπάρχουν πολλοί παράγοντες που είναι δυνατόν να επηρεάζουν τη προσαρμογή και επίδοση του παιδιού στο νηπιαγωγείο. Για αυτό, και τυχόν χαμηλή επίδοση του παιδιού στη δοκιμασία δεν σημαίνει απαραίτητα μαθησιακή δυσκολία ή χαμηλό επίπεδο νοητικής λειτουργίας. Σημαίνει, όμως, ότι χρειάζεται πιο ειδικός και λεπτομερής έλεγχος.

Ενδεικτικές Κλίμακες (3 από 12)

- Το Α΄ ΤΕΣΤ είναι μια ανιχνευτική δοκιμασία που παρέχει υψηλού επιπέδου πληροφορίες με σημαντική προγνωστική εγκυρότητα σε ότι αφορά τη μελλοντική μαθησιακή ικανότητα του παιδιού. Το μεγαλύτερο πλεονέκτημα της είναι ότι μπορεί να εφαρμοστεί σαν προληπτικό – ανιχνευτικό εργαλείο, εύκολα, γρήγορα, αξιόπιστα σε μεγάλους πληθυσμούς παιδιών.

Ενδεικτικές Κλίμακες (4 από 12)

- Η δομή της δοκιμασίας προσφέρει στον εξεταστή τη δυνατότητα να αξιολογήσει τα ευρήματα τόσο συνολικά όσο και μεμονωμένα, ανά κλίμακα, όπως απεικονίζονται στο ενδοατομικό διάγραμμα του παιδιού.

Ενδεικτικές Κλίμακες (5 από 12)

- Με τη χορήγηση του Α΄ ΤΕΣΤ, ο εξεταστής έχει τη δυνατότητα, μέσα σε σύντομο χρονικό διάστημα, να “ανιχνεύσει” αντικειμενικές πληροφορίες για τις αναπτυξιακές ικανότητες του παιδιού και να επιχειρήσει μια πρόταση για πλήρη Αναπτυξιακό έλεγχο, στις περιπτώσεις που αυτός κριθεί αναγκαίος.

Ενδεικτικές Κλίμακες (6 από 12)

- Το Α΄ ΤΕΣΤ μπορεί ακόμη να τον βοηθήσει στη σωστή ενημέρωση και συμβουλευτική των γονέων για την αντιμετώπιση των δυσκολιών με ειδικούς χειρισμούς ή ειδικά θεραπευτικά προγράμματα (λογοθεραπεία, εργοθεραπεία, ειδική αγωγή κλπ..).

Ενδεικτικές Κλίμακες (7 από 12)

- Το Α΄ ΤΕΣΤ έχει μελετηθεί και σχεδιαστεί για να χρησιμοποιείται σε νήπια ηλικίας 5 ετών και 2 μηνών έως 6 ετών και 2 μηνών. Οι δοκιμασίες και οι ερωτήσεις που έχουν περιληφθεί, το εξεταστικό υλικό που χρησιμοποιείται, καθώς και οι οδηγίες χορήγησης, έχουν επιλεγεί γιατί κρίθηκαν ως καταλληλότερες και αποτελεσματικές για την εξέταση παιδιών προσχολικής ηλικίας.

Ενδεικτικές Κλίμακες (8 από 12)

ΜΕΤΑΦΩΝ ΤΕΣΤ

- Το τεστ Μεταφωνολογικής Ανάπτυξης και Αναγνωστικής Ετοιμότητας ως προς τη Φωνολογική επίγνωση κατασκευάστηκε με σκοπό τη δημιουργία σταθμισμένων κριτηρίων αξιολόγησης μεταφωνολογικών δεξιοτήτων στην ελληνική γλώσσα. Αξιολογεί μία, μονόσημη παραγοντικά αλλά πολυεπίπεδη γλωσσολογικά, ικανότητα που είναι άρρηκτα συνδεδεμένη με την επίδοση στα πρώτα στάδια εκμάθησης της ανάγνωσης και της γραφής.

Ενδεικτικές Κλίμακες (9 από 12)

- Είναι ένα διαγνωστικό εργαλείο που ενσωματώνει μια επίσης σταθμισμένη ανιχνευτική δοκιμασία. Προορίζεται να χρησιμοποιείται σε επίπεδο πρόληψης, προκειμένου να αξιολογηθούν παιδιά που δυσκολεύονται να ανταποκριθούν σε έργα γραπτού λόγου στο πλαίσιο της σχολικής μάθησης, εξ αιτίας συγκαλυμμένων ή έκδηλων γλωσσικών διαταραχών, ανωριμότητας ή καθυστέρησης, με στόχο την πρώιμη παρέμβαση και έγκαιρη κλινική αντιμετώπιση.

Ενδεικτικές Κλίμακες (10 από 12)

- Αποτελείται από δύο μέρη:
- Το Αναπτυξιακό Μέταφων τεστ (πλήρης χορήγηση) για τις ηλικίες 3.10 – 6.6 ετών, με διαγνωστικό χαρακτήρα
- Το Ανιχνευτικό Μέταφων τεστ (βραχεία χορήγηση) για τις ηλικίες 5.0 – 7.0 ετών, με χαρακτήρα πρώιμου εντοπισμού Αναγνωστικής Ετοιμότητας ως προς τη φωνολογική επίγνωση.

Ενδεικτικές Κλίμακες (11 από 12)

- Για τα δύο μέρη του τεστ έχουν ακολουθηθεί ξεχωριστές διαδικασίες στάθμισης και παρέχεται η δυνατότητα επιλογής της ανάλογης κατά περίπτωση χρήσης από τον εξεταστή.
- Όλες οι απαραίτητες πληροφορίες για τη διάγνωση αλλά και το σημείο εκκίνησης της ενδεχόμενης παρέμβασης, σύμφωνα με το αναπτυξιακό προφίλ ενός παιδιού, παρέχονται στη μορφή της πλήρους χορήγησης, η οποία περιλαμβάνει 37 κριτήρια αξιολόγησης.

Ενδεικτικές Κλίμακες (12 από 12)

- Η Ανίχνευση Αναγνωστικής Ετοιμότητας ως προς τη Φωνολογική Επίγνωση πραγματοποιείται με τη χορήγηση της βραχείας μορφής του τεστ με 15 κριτήρια αξιολόγησης.

Βιβλιογραφία

- Karlan, B. J., & Sadock, V. A. (Eds.). (2010). *Karlan and Sadock's pocket handbook of clinical psychiatry*.
Lippincott Williams & Wilkins.
- Καμπανάρου, Μ. (2007). *Διαγνωστικά θέματα Λογοθεραπείας*. Αθήνα: ΕΛΛΗΝ.

Σημείωμα Αναφοράς

Ταφιάδης Δ. Κλινική άσκηση στη Λογοπαθολογία 1. ΤΕΙ Ηπείρου. Διαθέσιμο από:

<http://eclass.teiep.gr/courses/LOGO135/>

Σημείωμα Αδειοδότησης

Το παρόν υλικό διατίθεται με τους όρους της άδειας χρήσης Creative Commons Αναφορά Δημιουργού-Μη Εμπορική Χρήση-Όχι Παράγωγα Έργα 4.0 Διεθνές [1] ή μεταγενέστερη. Εξαιρούνται τα αυτοτελή έργα τρίτων π.χ. φωτογραφίες, Διαγράμματα κ.λ.π., τα οποία εμπεριέχονται σε αυτό και τα οποία αναφέρονται μαζί με τους όρους χρήσης τους στο «Σημείωμα Χρήσης Έργων Τρίτων».

Ο δικαιούχος μπορεί να παρέχει στον αδειοδόχο ξεχωριστή άδεια να χρησιμοποιεί το έργο για εμπορική χρήση, εφόσον αυτό του ζητηθεί.

[1] <http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/4.0/deed.el>

Τέλος Ενότητας

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ & ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ, ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ & ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Σημειώματα

Διατήρηση Σημειωμάτων

Οποιαδήποτε αναπαραγωγή ή διασκευή του υλικού θα πρέπει να συμπεριλαμβάνει:

- το Σημείωμα Αναφοράς
- το Σημείωμα Αδειοδότησης
- τη Δήλωση Διατήρησης Σημειωμάτων
- το Σημείωμα Χρήσης Έργων Τρίτων (εφόσον υπάρχει)

μαζί με τους συνοδευόμενους υπερσυνδέσμους.

Τέλος Ενότητας

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

